

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, grudnia 2010 r.

**Pani
Elżbieta Bogucka
Dyrektor
Mazowieckiego Oddziału
Państwowego Funduszu Rehabilitacji
Osób Niepełnosprawnych
w Warszawie**

LWA-4101-24-01/2010
P/10/096

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej „*ustawą o NIK*”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła kontrolę w Mazowieckim Oddziale Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwanym dalej Oddziałem) w zakresie realizacji programów wspierających wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych w latach 2007 – 2010 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 29 listopada 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 *ustawy o NIK*, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Oddziału podejmowane w ramach realizacji programów finansowanych ze środków PFRON² ukierunkowanych na rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych, pomimo stwierdzonych uchybień.

Podstawą pozytywnej oceny było przede wszystkim: prawidłowe rozpatrywanie wniosków, zawieranie umów oraz rozliczanie projektów realizowanych przez beneficjentów

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Państwowy Fundusz Osób Niepełnosprawnych

z dofinansowaniem ze środków PFRON, utrzymywanie ustawowo określonego wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz prowadzenie szerokiej działalności promocyjnej realizowanych przez PFRON programów.

Stwierdzone uchybienia polegały na nieterminowym przekazywaniu do Biura Funduszu informacji dotyczących realizacji programu JUNIOR, braku informowania beneficjentów o końcowym rozliczeniu dofinansowania, niewyegzekwowaniu we wnioskach o dofinansowanie podawania przez beneficjentów podstawy prawnej braku możliwości odliczenia podatku VAT oraz nieprawidłowym archiwizowaniu dokumentów.

W latach 2007 – 2010 (I półrocze) Oddział nadzorował realizację czterech programów mających na celu rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych. Z tego tytułu wypłacono beneficjentom dofinansowanie na kwotę 40 355,9 tys. zł (97,4% kwot przyznanych).

Badanie dokumentacji dotyczącej rozpatrywania wniosków o dofinansowanie, przeprowadzone na przykładzie 13 wniosków (tj. 2,5% wszystkich wniosków³) złożonych w ramach programów JUNIOR, PARTNER III oraz konkursów na zadania zlecone wykazało, że do uczestnictwa w programach zostały zakwalifikowane podmioty spełniające kryteria, przewidziane w procedurach realizacji programów. Wnioski zostały poddane ocenie formalnej, a po jej pozytywnym wyniku, ocenie merytorycznej. Ocen tych dokonywano w oparciu o wskazówki i kryteria zawarte w obowiązujących procedurach.

W ocenie NIK, umowy o dofinansowanie zadań zawarte przez Oddział z beneficjentami należycie zabezpieczały interesy PFRON, ponieważ wskazywały przeznaczenie kwot dofinansowania, sposób ich przekazywania oraz kryteria rozliczenia i zwrot niewykorzystanych środków.

Uwagi NIK dotyczą niezgodnego z zasadami weryfikacji merytorycznej⁴, braku poinformowania powiatu ostrowskiego o dokonanych przez Oddział 12 marca 2008 r. ostatecznym rozliczeniu umowy realizowanej w ramach programu JUNIOR. Pismo w tej sprawie zostało wysłane przez Oddział dopiero w trakcie kontroli NIK, tj. 12 października 2010 r., z ponad 2 letnim opóźnieniem. Stwierdzono także, że Oddział nie poinformował Fundacji „Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnym Ruchowo” o dokonanych

³ Dotyczących rehabilitacji społecznej i zawodowej

⁴ Instrukcja nr: 1-7.5-03, ISO 9001:2001

12 września 2009 r. rozliczeniu umowy⁵ realizowanej w ramach programu PARTNER III, co stanowiło naruszenie zasad procedur realizacji programu⁶.

Ustalenia kontroli wykazały, że Oddział przywrócił Fundacji Na Rzecz Umacniania Więzi Rodzinnych i Społecznych „Synapsis” termin do złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach modułu B programu PARTNER III⁷, pomimo że wnioskodawca we wniosku o przywrócenie terminu nie opisał przyczyn jego uchybienia, co stanowiło naruszenie procedur realizacji programu⁸.

W Oddziale nie przestrzegano w pełni zasad wynikających z rozdz. I ust. 5 pkt 1 Instrukcji Kancelaryjnej⁹ w zakresie archiwizowania dokumentów. Stwierdzono, że w aktach sprawy dotyczącej udzielenia dofinansowania Fundacji „Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnosprawnym Ruchowo” w ramach programu PARTNER III¹⁰ brak było dokumentacji dotyczącej podjęcia przez Pełnomocników Zarządu decyzji o przyjęciu wnioskodawcy do uczestnictwa w programie i zawiadomienia Fundacji, a także informacji przekazanej Fundacji o przyznanej dofinansowaniu. Ponadto do akt sprawy, dotyczącej przyznania powiatowi pułuskiemu dofinansowania w ramach programu JUNIOR¹¹ nie załączono potwierdzenia odbioru pisma kierowanego do starosty powiatu.

Stwierdzono także, że Oddział weryfikując wnioski o dofinansowanie w ramach programu PARTNER III oraz konkursów na zadania zlecone w 3 przypadkach nie wyegzekwował od wnioskodawców podania podstawy prawnej braku możliwości obniżenia kwoty podatku należnego o naliczony VAT.

W trakcie kontroli ustalono ponadto, że w okresie 2007 – 2010 (I półrocze) Oddział z naruszaniem postanowień zawartych w procedurach¹² dwukrotnie przekazał z opóźnieniem informacje dotyczące realizacji programu JUNIOR do Biura Funduszu, tj. za II półrocze 2008 r. - 12 lutego 2008 r. (18 dni po terminie) i za I półrocze 2009 r. - 29 lipca 2009 r. (2 dni).

NIK pozytywnie ocenia prowadzoną w okresie objętym kontrolą działalność promocyjną Oddziału, dotyczącą realizowanych przez PFRON programów na rzecz osób niepełnosprawnych, która polegała m.in. na rozpowszechnianiu materiałów informacyjnych,

⁵ Umowa nr 7PA/000060/07/D z 19 czerwca 2008 r.

⁶ Rozdział VI ust. 23 Procedur realizacji programu PARTNER III

⁷ Umowa nr 7BB/000037/07/D z dnia 22.09.2008 r.

⁸ Rozdz. III ust. 2 procedur realizacji programu PARTNER III

⁹ Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 59/97 Prezesa PFRON

¹⁰ Umowa nr 7PA/000060/07/D z 19 czerwca 2008 r.

¹¹ Umowa nr JUR/0000/07/D z 3 kwietnia 2008 r.

¹² Rozdział V ust. 3 Procedur realizacji programu JUNIOR

organizowaniu szkoleń, udziale pracowników w targach pracy, wysyłaniu zaproszeń do uczestnictwa w programie.

Ustalono ponadto, że:

- w okresie objętym kontrolą odsetek osób niepełnosprawnych zatrudnionych w Oddziale (w przeliczeniu na pełny wymiar czasu) wynosił od 7,5% do 8,5% i był wyższy od wskaźnika określonego w art. 21 ust. 2a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych¹³,
- pomieszczenia siedziby Oddziału znajdujące się w 13 kondygnacyjnym budynku mieszkalnym oraz ich otoczenie nie w pełni spełniały wymogi wynikające z przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie¹⁴. Dotyczyło to wymiarów pochylni usytuowanej na parterze budynku, wyposażenia kabiny dźwigu oraz wymiarów stanowisk postojowych dla osób niepełnosprawnych. Spowodowane to było jednak ograniczeniami technicznymi, wynikającymi z konieczności wspólnego korzystania z ciągów komunikacyjnych z innym użytkownikiem.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Załączanie do akt sprawy wszystkich dokumentów mających wpływ na prowadzone postępowanie.
2. Egzekwowanie od wnioskodawców podawania we wnioskach o dofinansowanie podstawy prawnej braku możliwości odliczenia podatku VAT.
3. Przywracanie terminu do złożenia wniosku o dofinansowanie w sytuacjach, gdy wnioskodawca wskazał przyczyny jego uchybienia.
4. Terminowe przekazywanie do Biura Funduszu informacji dotyczących realizacji programu JUNIOR.
5. Informowanie beneficjentów o dokonany przez Oddział rozliczeniu dofinansowania.
6. Podjęcie działań w celu ograniczenia barier architektonicznych w budynku Oddziału oraz jego otoczeniu.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Dyrektor o przysłanie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach nie podjęcia takich działań.

¹³ Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407

¹⁴ Dz. U. Nr 75, poz. 690 ze zm.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.

Rozdzielnik:

1. Adresat
2. NIK Departament Pracy Spraw Socjalnych i Zdrowia
3. a/a